

หัจญ์ คือโรงเรียนอันยิ่งใหญ่

[ไทย – Thai – تايلاندي]

อับดุลร็อซซาก บิน อับดุลมุหฺสิน อัล-บัดฺร

แปลโดย : อันวา สะอู

ตรวจทานโดย : อุษมาน อิดรีส

ที่มา : เว็บไซต์เซคอับดุลร็อซซาก อัลบัดฺร <http://www.al-badr.net>

2013 - 1434

IslamHouse.com

الحج مدرسة عظيمة

« باللغة التايلاندية »

عبدالرزاق بن عبدالمحسن البدر

ترجمة: أنور إسماعيل

مراجعة: عثمان إدريس

المصدر: موقع الشيخ عبد الرزاق البدر <http://www.al-badr.net>

2013 - 1434

IslamHouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

บทเรียนด้านหลักศรัทธาจากการทำหัจญ์ (ตอนที่ 1)

มวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ผู้อภิบาลแห่งสากลโลก และพรอันประเสริฐ ความศานติจงประสบแด่ นบีผู้ประเสริฐที่สุด และผู้นำบรรดาศาสนทูต นบีผู้ห้มหมัดตลอดจนบรรดาวงศ์วานและมิตรสหายของท่าน

แท้จริง หัจญ์เป็นโรงเรียนขัดเกลาความศรัทธาที่ยิ่งใหญ่ บรรดามุสลิมจะได้รับบทเรียนจากหัจญ์ ประโยชน์ และประสบการณ์ ในด้านต่างๆมากมายครอบคลุมทุกมิติของศาสนา ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักศรัทธา การประกอบศาสนากิจ และความประพฤติ ฯลฯ แต่ละคนจะได้รับประโยชน์จากหัจญ์ที่แตกต่างกันไป ตามพลังความพยายามและการแสวงหาที่ดีของแต่ละคน ส่วนทางนำนั้นอยู่พระหัตถ์ของอัลลอฮฺแต่เพียงพระองค์เดียว

ดังนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากมีการรวบรวมบทเรียนอันยิ่งใหญ่ที่ได้รับจากการประกอบพิธีหัจญ์ โดยเฉพาะในด้านหลักศรัทธา เนื่องจากความศรัทธาคือฐานรากของการทำงานทุกอย่าง และทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับศาสนาถูกสร้างขึ้นมาบนฐานของความศรัทธา ซึ่งเป็นเพียงการชี้ให้เห็นถึงบทเรียนบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากบทเรียนที่มุสลิมได้รับจริงจากหัจญ์นั้นมีมากมายจนนับไม่ถ้วน

ข้าพเจ้าได้รวบรวมบทเรียนจำนวนทั้งหมด 13 บท โดยคำนึงถึงความใกล้เคียงกันของขนาดข้อมูลแต่ละบท และแนวทางการนำเสนอ ข้าพเจ้าขอวิงวอนต่ออัลลอฮ์ให้พระองค์ทำให้ความพยายามของข้าพเจ้าครั้งนี้เป็นประโยชน์ และขอพระองค์ทรงตอบรับภาระงานชิ้นนี้ของข้าพเจ้าด้วยเทอญ

บทเรียนที่ 1

หัจญ์ คือโรงเรียนขัดเกลาจิตใจที่ยิ่งใหญ่

ไม่ต้องสงสัยเลยว่าหัจญ์นั้นเป็นการรักดีต่ออัลลอฮ์ประเภทหนึ่งที่ประเสริฐที่สุดที่มุสลิมจะได้ทำความใกล้ชิดกับพระผู้เป็นเจ้าของเขา เพราะหัจญ์เป็นหนึ่งในบรรดาอิบาดะฮ์ที่อัลลอฮ์ได้บัญชาให้ปฏิบัติ และกำหนดให้หัจญ์เป็นหนึ่งในบรรดาเสาหลักของศาสนาอิสลามที่มีทั้งหมดห้าประการ ซึ่งท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้อธิบายไว้ในหะดีษเศาะฮี้หว่า

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَصِيَامِ رَمَضَانَ وَحَجِّ الْبَيْتِ» [أخرجه البخاري رقم: ٨،

ومسلم برقم: 16]

ความว่า "อิสลามนั้นตั้งอยู่บนหลักการห้าประการ คือการปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพนอกจากอัลลอฮ์ และมุหัมมัดคือศาสนทูตของอัลลอฮ์ การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และ

การทำหัจญ์ ณ บัยติลละฮฺ" (บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลข
หะดีษ : 8 และมุสลิม หมายเลขหะดีษ : 16)

มีหะดีษเศาะฮี้หจำนวนมากที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะ
ลัยฮิ วะสัลลัม ได้ส่งเสริมให้ประชาชาติของท่านประกอบพิธี
หัจญ์ พร้อมกับชี้แจงให้พวกเขาทราบถึงสิ่งต่างๆที่พวกเขา
สามารถจะประกอบไถ่ในช่วงประกอบพิธีหัจญ์ ทั้งการตอบแทน
อันยิ่งใหญ่ ผลบุญอันมากมาย และการอภัยโทษจากปวงบาป
อิمامมุสลิมได้บันทึกหะดีษบทหนึ่งในตำราหะดีษเศาะฮี้หของ
ท่าน ว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวแก่อัมร
เบ็น อัล-อาศ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เมื่อตอนที่เขาจะเข้ารับอิสลาม
ว่า

«أَمَّا عَلِمْتُمْ أَنَّ الْإِسْلَامَ يَهْدِيكُمْ مَا كَانَ قَبْلَهُ وَأَنَّ الْهَجْرَةَ تَهْدِيكُمْ مَا كَانَ قَبْلَهَا وَأَنَّ

الْحَجَّ يَهْدِيكُمْ مَا كَانَ قَبْلَهُ» [صحيح مسلم برقم: 1٢١]

ความว่า “ท่านไม่ทราบดอกหรือ (โอ้ อัมร) ว่าอิสลามจะขจัด
ความผิดและบาปต่างๆที่ได้กระทำไว้ก่อนหน้านั้น การอพยพจะ
ขจัดความผิดและบาปต่างๆที่ได้กระทำไว้ก่อนหน้านั้น และการ

ทำหัจญ์ก็จะขจัดความผิดและบาปต่างๆที่ได้กระทำไว้ก่อนหน้านั้น” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ : 121)

และอัล-บุคอรีย์ และมุสลิม ได้บันทึก หะดีษที่รายงานโดย อับดุลลอฮ์ อิบนุ อุมัยรฺ เราะฮ์ ว่า ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า

«مَنْ حَجَّ، فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ» [صحيح البخاري رقم: 1051، ومسلم رقم: 1350]

ความว่า “ผู้ใดประกอบพิธีหัจญ์ โดยที่เขาไม่พุดจาหยาบโลน (หรือมีเพศสัมพันธ์) และไม่กระทำบาปความผิดใดๆ เขาจะกลับ (จากการทำหัจญ์ในสภาพที่ปราศจากบาป) ประดุจวันที่มารดาของเขาคลอดเขาออกมา” (บันทึกโดยอัล-บุคอรีย์ หมายเลขหะดีษ : 1521 และมุสลิม หมายเลขหะดีษ : 1350)

และมุสลิม ได้บันทึก หะดีษที่รายงานโดย อับดุลลอฮ์ อิบนุ อุมัยรฺ เราะฮ์ ว่า ท่านศาสนทูตของอัลลอฮ์ ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่า

«الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا وَالْحُجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ»

[صحیح مسلم رقم: 1349]

ความว่า “การไปทำพิธีฮัจญ์เราะฮฺจาครั้งหนึ่งไปยังอีกครั้งหนึ่งเป็นการชำระบาปที่ได้กระทำผิดในช่วงระหว่างทั้งสองนั้นและหัจญ์ที่มั้บรूरนั้นไม่มีการตอบแทนใดๆ นอกจากสวนสวรรค์เท่านั้น” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ : 1349)

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ประกอบพิธีหัจญ์พร้อมกันบรรดาผู้คนในปีอิญญ์เราะฮฺจาศักราชที่ 10 ซึ่งเป็นหัจญ์ที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้วางรูปแบบและวิธีการประกอบพิธีหัจญ์ด้วยการปฏิบัติจริงสำหรับประชาชาติของท่านเรียบร้อยครบถ้วนแล้ว และท่านยังได้เรียกร้องให้ประชาชาติของท่านทำการศึกษาศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการต่างๆ ในการทำหัจญ์ตามที่ท่านได้ทำไว้เป็นแบบอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือคำกล่าวต่างๆ ดังที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวว่

«خُذُوا عَنِّي مَنَاسِكَكُمْ فَلَعَلِّي لَا أَلْقَاكُمْ بَعْدَ عَائِي هَذَا» [صحیح مسلم رقم:

[1397]

ความว่า "พวกท่านจงยึดเอาแบบอย่างการบำเพ็ญหัจญ์ของพวกท่านจากฉัน เพราะฉันเกรงว่าจะไม่มีโอกาสได้มาพบกับพวกท่านอีกหลังจากปีนี้" (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลขหะดีษ : 1297)

ตั้งนั้นการประกอบพิธีหัจญ์ของท่านในปี คีอัลลัลลอฮุอะละยฮิ วะสลัลัม ในครั้งนั้นจึงถูกเรียกว่า **"ฮัจญะฮฺ อัล-วะด๊า"** (หัจญ์แห่งการอ้อลา) ในพิธีหัจญ์ครั้งนั้น อัลลอฮฺได้ประทานโองการหนึ่ง พระองค์ตรัสว่า

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ
الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: 3]

ความว่า "วันนี้ข้าได้ให้ศาสนาของพวกเจ้าสมบูรณ์แล้วแก่พวกเจ้า และข้าได้ให้ความกรุณาเมตตาของข้าแก่พวกเจ้าอย่างครบถ้วนแล้ว และข้าได้พอใจให้อิสลามเป็นศาสนาของพวกเจ้า" (อัล-มาอิดะฮฺ : 3)

มุสลิมทุกคนที่เดินทางไปประกอบพิธีหัจญ์จำเป็นต้องพยายามอย่างสุดความสามารถในการทำความเข้าใจกับ

รูปแบบและวิธีการประกอบพิธีหัจญ์ตั้งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ปฏิบัติไว้เป็นแบบฉบับ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามแบบอย่างของท่าน แล้วเราจะได้ประกอบพิธีหัจญ์อย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะการงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการประกอบศาสนกิจจะถือว่าไม่สมบูรณ์ ยกเว้นเมื่อการงานนั้นได้ปฏิบัติถูกต้องตรงกับแบบฉบับของท่านศาสนทูตของอัลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม

ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่าในช่วงเวลาอันจำเริญนี้จิตใจของชาวมุสลิมทุกคนในโลกใบนี้จะเคลื่อนไหว ด้วยความถวิลหาที่จะปฏิบัติภารกิจอันยิ่งใหญ่นี้ มุ่งมั่นที่จะให้ได้รับหัจญ์ที่ประเสริฐ และปรารถนาที่จะได้เซยชมบัยตุลลอฮุ(บ้านของอัลลอฮุ) เนื่องจากเพราะชาวมุสลิมทุกคนต่างมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับบัยตุลลอฮุ ณ แผ่นดินอัล-หะรอม ความรู้สึกดังกล่าวมีมาตั้งแต่ที่มุสลิมเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม และความรู้สึกนี้จะคงฝังอยู่ในจิตวิญญาณของมุสลิมทุกคนตราบใดที่เขายังมีลมหายใจอยู่ ดังนั้นข้อบังคับอิสลามลำดับแรกที่จะถูกกรอกหูเด็กที่เกิดในอิสลามคือหลักการอิสลามห้าประการ ซึ่งหนึ่งในห้าหลักการนั้นคือการประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยติลละฮุ

รวมอยู่ด้วย ส่วนผู้ปฏิเสธศรัทธาเมื่อเข้ารับอิสลาม และได้กล่าว
ปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพนอกจากอัลลอฮ์
และมุหัมมัดคือศาสนทูตของพระองค์แล้ว ข้อบังคับอิสลาม
ประการแรกที่เขาต้องปฏิบัติคือหลักการอิสลามที่เหลือหลังจาก
กล่าวคำปฏิญาณตน นั่นคือ การดำรงละหมาด การจ่ายซะกาต
การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และการประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัย
ติลละฮ์ อัล-หะรอม

และหลักการอิสลามข้อแรกหลังจากการกล่าวปฏิญาณ
ตน คือการดำรงละหมาดห้าเวลา ซึ่งอัลลอฮ์ได้บัญญัติไว้ใน
ทุกวันนี้ และพระองค์ได้กำหนดให้การผินหน้าไปยังทิศกิบละฮ์
(บัยติลละฮ์) เป็นเงื่อนไขหนึ่งของการละหมาด พระองค์ตรัสว่า

﴿ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ﴾ [البقرة:

[๑๔๔

ความว่า “แท้จริงเราเห็นใบหน้าของเจ้าหมุนไปในฟากฟ้า
บ่อยครั้ง แน่نونเราจะให้เจ้าผินไปยังทิศที่เจ้าพึงใจ ดังนั้นเจ้า
จงผินใบหน้าของเจ้าไปทางมัสยิดอัล-หะรอมเถิด และที่ใดก็

ตามที่พวกเจ้าปรากฏอยู่ ก็จงผินผายหน้าของพวกเจ้าไปทางทิศ
นั้น” (อัล-บะเกาะเราะฮฺ : 144)

ดังนั้นความสัมพันธ์ของมุสลิมกับบัยติลละฮฺนั้นจะ
เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกวันและคืน ซึ่งเขาต้องผินหน้าไป
ยังบัยติลละฮฺในทุกเวลาที่เขาดำรงละหมาดตราบใดที่เขายังมี
ความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นละหมาดฟัรฎูหรือสุนัต เช่นเดียวกับ
เวลาที่เขาขอดุอาอ์ (วิงวอนต่ออัลลอฮฺ) ก็จะมีหน้าสู่กิบลละฮฺ
เช่นกัน (โปรดดูหนังสือ เกาะบัส มิน ฮัดยิ อัล-อิสลาม หน้า :
128-133 หัวข้อ ประโยชน์ของหัจญ์ โดยบิดาของผู้แต่งเอง-ชัยคุ
อับดุลมุหฺสิน อัล-อับบาด)

ดังนั้นความสัมพันธ์อันแนบแน่นที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ระหว่างหัวใจของมุสลิมและบ้านของพระผู้เป็นเจ้า จะผลักดัน –
อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้- ให้มุสลิมเกิดความปรารถนาอย่างแรง
กล้าที่จะเดินทางไปยังบัยติลละฮฺ (แม้สักครั้งหนึ่งในชีวิต) เพื่อที่
ได้สัมผัสและเชยชมบ้านของอัลลอฮฺด้วยสายตาของตนเอง และ
เพื่อประกอบพิธีหัจญ์ตามคำสั่งของอัลลอฮฺเมื่อมีความสามารถ
ที่จะเดินทางไปถึง ดังนั้นเมื่อใดที่มุสลิมคนใดมีความสามารถที่จะ

เดินทางไปประกอบพิธีหัจญ์ เขาก็จะรีบเดินทางไปยังบัยติลละฮฺ
เพื่อประกอบพิธีหัจญ์ และเซยชมบัยติลละฮฺทเขาจะผินหน้าไป
หามันในทุกเวลาละหมาดของเขา

﴿ فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا يُبْرَاهِيمَ ﴾ [آل عمران: 97]

ความว่า “ในบ้านนั้น (บัยติลละฮฺ) มีหลายสัญญาณที่ชัดแจ้ง
(ส่วนหนึ่งนั้น) คือมะกอมอิบรอฮีม” (อาล อิมรอน :97)

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของท่าน ใ้พี่น้องผู้ประกอบพิธีหัจญ์ที่
จะต้องกล่าวสรรเสริญอัลลอฮฺให้มากในความโปรดปรานอัน
ยิ่งใหญ่ที่พระองค์ได้มอบให้กับท่าน ด้วยการอนุมัติให้ท่านได้
ประกอบกรรภักดีประเภทในครั้งนี้ (ประกอบพิธีหัจญ์) และ
เดินทางไปปฏิบัติฮัจญ์ดังกล่าว และได้รับเกียรติด้วยการเซย
ชมบัยติลละฮฺ ทิศกิบละฮฺของบรรดามุสลิมทั่วโลก และท่านต้อง
ทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้การประกอบพิธีหัจญ์
ของท่านเสร็จสิ้นในรูปแบบที่สวยงาม ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด
ไม่มีขาดตก หรือบกพร่องใดๆ ไม่เคร่งครัดจนเกินขอบเขตและ
ไม่หย่อนยานจนละเลยไป แต่การประกอบพิธีหัจญ์ของท่านต้อง
ดำเนินอยู่บนทางนำอันเรียบง่าย และเส้นทางอันเที่ยงตรง

ปฏิบัติตาม(แบบอย่างการประกอบพิธีหัจญ์) ที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ปฏิบัติไว้เป็นแบบอย่าง โดยท่าน (ต้องตั้งเจตนาในการประกอบพิธีหัจญ์ของท่าน) เพื่อคาดหวังในความพอพระทัยของอัลลอฮ์ เพื่อให้ได้รับผลบุญ และการอภัยโทษจากพระองค์ เพื่อที่ท่านจะได้เดินทางกลับไปยังภูมิลำเนาของท่านหลังจากการเดินทางอันเป็นมงคลนี้ในสภาพที่ปลอดจากปวงบาป การแสวงหาที่ได้รับการขอขอบคุณ และอะมัลศอlihุที่ถูกรับและได้รับหัจญ์มับูรฺ และเดินทางกลับพร้อมกับชีวิตใหม่ที่ศอlihุ เต็มเปี่ยมด้วยศรัทธาและความยำเกรง อุดมด้วยความดีงาม และดำรงอยู่บนแนวทางอันเที่ยงตรง เพียบพร้อมด้วยความมุ่งมั่น และเพียรมานะในการภักดีต่ออัลลอฮ์อย่างสม่ำเสมอ

หัจญ์เป็นโอกาสอันยิ่งใหญ่สำหรับเก็บตุนเสบียงสำหรับวันอาคิเราะฮ์ ด้วยการเตาบะฮ์ (ขออภัยโทษ ต่ออัลลอฮ์ กลับตัวสู่พระองค์ หมั่นทำการ ภักดีต่อพระองค์ และแสวงหาความพอพระทัยจากพระองค์

ในช่วงระหว่างการประกอบพิธีหัจญ์ผู้ประกอบพิธีหัจญ์ จะมีโอกาสมากมายที่จะได้รับบทเรียนอันเป็นประโยชน์ ทั้งใน

เรื่องหลักศรัทธาและการประกอบศาสนกิจและมารยาท เริ่มจากการงานแรกที่ผู้ประกอบพิธีหัจญ์ต้องปฏิบัติ ณ มีกอต (สถานที่เริ่มต้นตั้งเจตนาและครองผ้าอิหฺรอม) จนกระทั่งการงานสุดท้ายของหัจญ์คือการเวียนรอบกะอูบะฮฺเจ็ดเที่ยวเพื่อเป็นการอ้อลา (ฮฺฎะว็อฟ วะด๊า) บัยติลละฮฺ

หัจญ์คือโรงเรียนสำหรับขัดเกลาความศรัทธาที่แท้จริง ซึ่งได้ผลิตบรรดาผู้ศรัทธาที่มีความยำเกรง ดังนั้นพวกเขาจึงได้พบเห็นผลประโยชน์อันยิ่งใหญ่ บทเรียนที่หลากหลาย และคำตักเตือนที่ฝังใจตลอดช่วงการประกอบพิธีหัจญ์ทำให้จิตวิญญาณของเขากลับมีชีวิตชีวาขึ้นมาใหม่ และเพิ่มความเข้มแข็งให้กับการศรัทธา พระองค์ตรัสว่า

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَا تُوَكَّلُ يَا حَلَّالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ﴾ [الحج: 27-28]

ความว่า “และจงประกาศแก่มนุษยชาติไปเพื่อการทำหัจญ์ แล้วพวกเขาจะเดินทางไปหาเจ้าโดยทางเท้า และโดยทางอูฐเพรียวทุกตัว จะมาจากทางไกลทุกทิศทาง เพื่อพวกเขาจะได้มาร่วมเป็นพยานในผลประโยชน์ของพวกเขา” (อัล-หัจญ์ : 27-28)

ประโยชน์ของหัจญ์นั้นมีมากมายนับไม่ถ้วน บทเรียนที่เป็นประโยชน์มีมากมายไร้ขีดจำกัด ซึ่งต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะได้อธิบายผ่านหนังสือเล่มเล็กฉบับนี้ ถึงคุณประโยชน์ต่างๆที่จะได้รับในการประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยติลละฮฺ แผ่นดินอัล-หะรออม ด้วยความอนุমัติและพระประสงค์ของอัลลอฮฺ และอัลลอฮฺเท่านั้นผู้ทรงประทานทางนำ

จากหนังสือ